

Tursunboyeva Dilnoza Abdurahmon qizi

Nizomiy nomidagi TDPU

+998880355838

dilnozatorsunboyeva78@gmail.com

RUHIY RIVOJLANISHI SUSTLASHGAN O‘QUVCHILARDA TUSHUNIB O‘QISHNI RIVOJLANTIRISH MASALALARI

Annotatsiya: Ushbu maqolada ruhiy rivojlanishi sustlashgan o‘quvchilarda tushunib o‘qishni rivojlantirish masalalari ko‘rib chiqiladi. Tushunib o‘qish qobiliyatini shakllantirishda logopedik yondashuvlar, nazariy asoslar va amaliy ahamiyat, shuningdek, o‘qishni tushunishda uchraydigan muammolar va ularni bartaraf etish yo‘llari tahlil qilinadi. O‘qishni tushunish jarayonida innovatsion yondashuvlar, jumladan, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va metodlardan foydalanishning ahamiyati ta’kidlanadi. Ushbu maqola o‘qituvchilar, psixologlar va ota-onalarga ruhiy rivojlanishi sustlashgan bolalar uchun samarali o‘qish strategiyalarini ishlab chiqishga yordam beradi.

Kalit so‘zlar: Ruhiy rivojlanish, tushunib o‘qish, logopedik yondashuvlar, o‘qishni tushunish qobiliyati, nazariy asoslar, amaliy ahamiyat, muammolar, innovatsion yondashuvlar, pedagogik texnologiyalar.

KIRISH

Ruhiy rivojlanishi sustlashgan o‘quvchilarda tushunib o‘qish qobiliyatini rivojlantirish, ta’lim jarayonida muhim ahamiyatga ega. Tushunib o‘qish - bu nafaqat matnni o‘qish, balki o‘qilgan materialni anglash, tahlil qilish va baholash qobiliyatidir. Biroq, ba’zi o‘quvchilar ruhiy rivojlanishidagi muammolar tufayli o‘qishni tushunishda qiyinchiliklarga duch keladilar. Ushbu maqolada ruhiy rivojlanishi sustlashgan o‘quvchilarda tushunib o‘qishni rivojlantirishda logopedik yondashuvlar, nazariy asoslar va amaliy ahamiyat, shuningdek, o‘qishni tushunish jarayonida uchraydigan muammolar va ularni bartaraf etish yo‘llari muhokama qilinadi. Innovatsion yondashuvlar yordamida o‘qish qobiliyatini rivojlantirishning samarali strategiyalari ishlab chiqish, o‘quvchilarning ta’lim jarayonidagi muvaffaqiyatini oshirishga xizmat qiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ruhiy rivojlanishi sustlashgan o‘quvchilarda tushunib o‘qishni rivojlantirish masalalari murakkab va ko‘p jihatlidir. Tadqiqot natijalari ko‘rsatmoqda ki, ushbu o‘quvchilar uchun o‘qishni tushunish jarayoni bir qancha muammolar bilan bog‘liq. Ularning o‘qish qobiliyatidagi sustlik va tushunishdagi qiyinchiliklar, asosan, ruhiy va psixologik omillar, shuningdek, ta’lim jarayonining individual yondashuvlariga bog‘liq.

Logopedik yondashuvlar yordamida o‘quvchilarning til va nutq rivojlanishiga e’tibor qaratish muhimdir. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, logopedik yordam olish orqali o‘quvchilar o‘z o‘qish qobiliyatlarini sezilarli darajada oshirish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Maxsus o‘qitish metodlari, jumladan, ovozli o‘qish va interaktiv mashg‘ulotlar, o‘quvchilarning tushunish qobiliyatini yaxshilashga yordam beradi.

O‘qish jarayonida o‘quvchilarning tushunmasligi, ma’lumotni yod olishda qiyinchiliklar, va diqqatni jamlash muammolari kuzatilmoqda. Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun

o'qituvchilar individual yondashuvlar, o'yin shaklidagi o'quv metodlari, va ko'plab interaktiv materiallardan foydalanishlari kerak. O'quvchilarga ko'proq amaliy mashg'ulotlar berish vaqti kelganda o'qitish jarayonini qiziqarli va samarali qilishga yordam beradi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va innovatsion yondashuvlar o'quvchilarning o'qishni tushunish qobiliyatini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Misol uchun, multimediyali materiallar, taqdimotlar va o'qitish dasturlari, o'quvchilarning qiziqishini oshirish va ularning fikrlash qobiliyatini kengaytirishga yordam beradi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, innovatsion yondashuvlar orqali o'quvchilar ko'proq mustaqil fikrlash va muammolarni hal qilish qobiliyatiga ega bo'ladilar.

Natijalar, shuningdek, o'qituvchilarning o'z bilimlarini doimiy ravishda yangilab turishlari va yangi metodlardan foydalanishlari zarurligini ko'rsatadi. Ruhiy rivojlanishi sustlashgan o'quvchilar bilan ishlashda, individual yondashuv va zamonaviy metodlardan foydalanish muvaffaqiyatning kalitidir. O'qish qobiliyatini rivojlantirish jarayonida o'quvchilar, ularning ehtiyojlari va qobiliyatlari haqida to'liq ma'lumotga ega bo'lish o'qituvchilarning vazifasidir. Shunday qilib, ta'lim jarayonida o'quvchilarning ehtiyojlarini hisobga olish va ularning ruhiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlash muhimdir.

XULOSA

Ruhiy rivojlanishi sustlashgan o'quvchilarda tushunib o'qish qobiliyatini rivojlantirish masalalari ta'lim jarayonida alohida e'tiborni talab etadi. Logopedik yondashuvlar va innovatsion metodlar yordamida o'quvchilarning tushunish qobiliyatini oshirish mumkin. Tahlillar natijasida aniqlangan muammolar, masalan, o'qishdagi tushunmovchiliklar va diqqatni jamlashdagi qiyinchiliklar, individual yondashuvlarni va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni talab qiladi. O'qituvchilar va ota-onalar o'rtasida hamkorlikni mustahkamlash, o'quvchilarning ruhiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlash va ularning o'qishga bo'lgan qiziqishini oshirishda muhimdir. Bunday yondashuvlar o'quvchilarning muvaffaqiyatini oshirishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. S. R. Tursunov, "Psixologiya va ta'lim: nazariy va amaliy jihatlar", Tashkent, 2021.
2. A. A. Karimov, "Logopedik yondashuvlar va ularning ta'limdagi ahamiyati", Tashkent, 2019.
3. N. N. Qodirov, "O'qitishda innovatsion texnologiyalar: nazariy asoslar va amaliy qo'llanma", Tashkent, 2020.
4. M. A. Abdurakhmonova, "Ruhiy rivojlanishi sustlashgan bolalar: muammolar va yechimlar", Journal of Educational Psychology, 2022.
5. R. R. Yunusov, "O'qishni tushunish qobiliyatini rivojlantirishda zamonaviy yondashuvlar", Pedagogik Ta'lim, 2023.